

LEKCIJA 3

Imenice - Rod i broj

Postoje dva roda: *muški* i *ženski*. Ne postoji srednji rod. Kod *broja* postoje *jednina*, *množina* (više od dva) i *dual* (za dvoje nečega, npr. dvije ruke, dvije noge, koristi se i za jedinice vremena i za simetrijski sastavljene predmete).

Broj	Rod	Najčešći nastavci	Riječ	Transl.	Prijevod
Jednina	Muški rod	-	זָקֵן	zāqēn	starac
	Ženski rod	הַתְּתָה	בְּרָכָה	b ^o rākāh	blagoslov
Množina	Muški rod	ים	זְקֵנִים	z ^o qēnīm	starci
	Ženski rod	ות	בְּרָכוֹת	b ^o rākōt	blagoslovi
Dual	-	ים	יָדַיִם	yādāyim	dvije ruke

Određeni član

Kako u drugim jezicima, tako i u hebrejskom postoji određeni član. Dodaje se uz *imenice*, *pridjeve* i *zamjenice*, pri čemu dolazi do nekih promjena unutar riječi kojoj je pridodan, konkretno to se očituje u prvom suglasniku, koji se podvostručuje.

Općenito se član koristi da se označi nešto određeno, svima poznato, ili uz nešto što je u tekstu već prije bilo navedeno. Istu ulogu ima "the" u engleskom jeziku. Ako kažemo "the man" onda pretpostavljamo da svi znaju o kojem se čovjeku radi i navođenje osobnog imena nije potrebno, to je točno određeni čovjek. Isto tako funkcionira član u hebrejskom jeziku. Ako kažemo "a man" onda govorimo o neodređenom čovjeku. Tako se i u hebrejskom ponaša imenica bez člana (neodređeni član ne postoji).

Član se ne stavlja uz osobno ime i ne označava u prijevodu (bar ne u hrvatskom). Jako je važan u odnosima imenica – pridjev i imenica – imenica i uz zamjenice.

Glavni oblik člana je ה, a ovisi o suglasniku i samoglasniku koji se javlja iza njega. Ako riječ započinje s guturalom ili reš-om, član mijenja svoj samoglasnik (guturali se nikada ne redupliciraju), ali he uvijek ostaje.

Član ispred	ima oblik	Riječ	Transl.	Prijevod
imenice koje ne započinju s guturalom ili reš-om	ה	נֶעָר	nā ^o ār	dječak (neodređeni)
		הַנֶּעָר	hännā ^o ār	Dječak (određeni dječak)
ה ili ה	ה	הֵיכָל	hēkāl	hram (neodređeni)
		הַהֵיכָל	hāhēkāl	Hram (određeni hram)
ה, ר, ע ili א	ה	אִישׁ	ʾiš	čovjek (neodređeni)
		הָאִישׁ	hāʾiš	Čovjek (određeni čovjek)
ה, ע ili ה	ה	חָג	ḥāg	blagdan (neodređeni)
		הַחָג	hēḥāg	Blagdan (određeni blagdan)

Važno: oznaka ^ˈ iznad slova označava mjesto naglaska u slučajevima kada on nije na kraju riječi. Često se radi o segolnim imenicama tj. onima sa samoglasnicima -ē -ē ali može se raditi i o drugim oblicima riječi. Transliterira se sa oznakom ^ˈ iznad zadnjeg slova naglašenog sloga.

Kada se prijedlozi בּ, כּ ili לְ spajaju s određenim članom, onda prijedlog umjesto šva potpisuje samoglasnik koji je imao član, a he od člana nestaje:

בְּ + הַ + בַּיִת daju בַּבַּיִת ("u kući") a ne בְּהַבַּיִת
כְּ + הַ + זָקֵן daju כְּזָקֵן ("kao starac") a ne כְּהַזָּקֵן
לְ + הַ + שָׂדֵה daju לְשָׂדֵה ("prema polju") a ne לְהַשָּׂדֵה

RJEČNIK

Imenice:

נָעָר mladić, dječak, sluga
זָקֵן starac, starješina, gradski poglavar
בַּיִת kuća
נָהָר rijeka
שָׂדֵה polje
דֶּרֶךְ put, cesta
הַיְכָל Hram
אִישׁ čovjek
חַג blagdan, svetkovina, slavlje
בְּרָכָה blagoslov
יָד ruka

Prijedlozi:

עַל- na, naprotiv, prijeko, zbog
אֶצֶל blizu, pokraj
בּ u
כּ kao, poput
לְ za, k, prema

Prilozi:

שָׁם tamo
אֵיחָה gdje

Veznici:

וְ i (druga značenja: ili, ali..)

REČENICE:

ʔājjēh z°qēnîm. z°qēnîm bābbājîṭ.

1. אֵיחָה זְקֵנִים: זְקֵנִים בַּבַּיִת:
2. אֵיחָה הָאִישׁ: הָאִישׁ שָׁם:
3. אֵיחָה הַבַּיִת: הַבַּיִת אֶצֶל הַהַיְכָל:
4. הַשָּׂדֵה אֶצֶל הַנָּהָר:
5. הַנָּעָר וְהַזָּקֵן בַּשָּׂדֵה:
6. אֵיחָה הַזָּקֵן: הַזָּקֵן עַל-הַדֶּרֶךְ: